

I. HLEDÁNÍ VÝCHOVNÉHO CÍLE

Začátky a klasikové	— — — 17
Estetická a výtvarná výchova u J. A. Komenského	— — — 18
Pedagogičtí klasikové po Komenském	— — — 20
Objev „dětského umění“	— — — 23
Výchova uměním a výchova k umění	— — — 25
Socializace umění	— — — 26
Herberta Reada výchova uměním	— — — 31
Britschova teorie výtvarného umění a výchova k výtvarnosti	— — — 33
Vlivy Bauhausu	— — — 37
Tvořivost a výtvarná výchova	— — — 38
Souvztažnost výtvarného a didaktického procesu	— — — 43
Výtvarná výchova a estetická komunikace	— — — 47
Možnosti nového pojetí	— — — 50

II. VÝTVARNÝ PROJEV DÍTĚTE

a) Výtvarný projev a duševní život	— — — 65
Začátky vědeckého zájmu o dětskou kresbu	— — — 65
Hledání mezičlánku	— — — 66
Readovy názory	— — — 70
Příspěvek Rudolfa Arnheima	— — — 71
Má Arnheim pravdu?	— — — 77
Přínos tvarové psychologie (shrnutí)	— — — 80
Shoda mezi vnímáním, vnitřní zkušeností, představováním, myšlením a vytvářením	— — — 83
Ještě o představách (vjemová konstanta)	— — — 85
Piaget o obrazných představách	— — — 87
Představy a duševní život	— — — 88
Nevidíme jen očima	— — — 89
Výtvarný projev a duševní život	— — — 91
Vnímání — představa — forma	— — — 92
b) Výtvarný projev z vývojového hlediska	— — — 94
Přednosti genetického pohledu	— — — 94
Proč dítě kreslí?	— — — 94
Čáranice	— — — 95

První kresby — jejich smysl v kontextu duševního života — — —	99
Vývoj prvních kreseb — — —	107
Co dítě kreslí — — —	109
Vývoj grafického typu (zákony formování) — — —	111
Grafický typ člověka — — —	112
Rozvoj výtvarné formy — — —	114
Zobrazení objemu a prostoru — — —	116
Barva a výtvarný projev — — —	120
Psychické typy a výtvarný projev ve výchovné praxi — — —	122
Výtvarný projev dospívající mládeže — — —	125
Dodatek: Výtvarný projev a teorie informace — — —	129
Vidění je třeba se učit — — —	133

III. ČESKÁ A SOVĚTSKÁ TRADICE STUDIA DĚTSKÉ KRESBY

Od O. Hostinského k O. Chlupovi — — —	146
Sovětská výtvarná pedagogika a my — — —	156

IV. DIDAKTICKÁ VÝCHODISKA

Genetický princip — — —	199
Spontánnost kontra výchova? — — —	201
Vzdělávací objektivismus — — —	204
Pedagogický funkcionalismus — — —	205
Místo hry v didaktickém uvažování — — —	208
Výtvarné studium — — —	216
Tvůrčí činnost a tvoření — — —	220
Výtvarné myšlení — — —	220
Tvořivost ve výtvarné výchově — — —	224
Kategoriální vzdělání a základní učivo — — —	234
Možnosti a meze kategorizace látky výtvarné výchovy — — —	236

V. ČLENĚNÍ VÝTVARNÝCH ČINNOSTÍ

Výtvarné vyjadřování představ fantazijní a poznatkově věcné povahy — — —	243
Studium a výtvarné podání skutečnosti — — —	246
Tvarová a barevná transpozice přírodní nebo umělé formy — — —	249

Výtvarná parafráze přírodní a umělé formy — — —	251
Výtvarná interpretace funkcí tektonické povahy v materiálním výtvoru — — —	253
Výtvarná interpretace pohybové funkce v materiálním výtvoru — — —	254
Volná výtvarná interpretace uměleckých i mimouměleckých zážitků smyslové a emocionální povahy — — —	256
Výtvarné zhodnocení psychických automatismů a hra s výtvarnými prostředky — — —	257
Výtvarná objektivace formotvorných principů (jako rovnováhy, rytmu, kontrastu, harmonie, seskupování, konfigurace) na úkolech figurativní a nefigurativní povahy — — —	259
Strukturování obsahových a tvarových složek jako předstupeň individuálně tvůrčích projevů — — —	260
ZÁVĚREM — — —	261
DOSLOV — — —	266
LITERATURA — — —	302
RESUMÉ — — —	307
JMENNÝ REJSTŘÍK — — —	335